

Zarflar

Zarf (belirteç); fiili, fiilimsiyi, sıfatı ya da başka bir zarfı zaman, yer-yön, durum, miktar veya soru yönünden etkileyen sözcüktür.

1 Zarf Nedir?

- Fiilin anlamını etkileyen sözcüktür.
- Sıfatı ve başka bir zarfı da etkileyebilir.
- Yer-yön zarfı hâl eki almaz; alırsa isimdir.
- Örnek: Kardeşim erken uyudu.

2 Zarfı Bulma Adımları

- 1. Cümledeki fiili bul.
- 2. Fiile ne zaman, nereye, nasıl, ne kadar diye sor.
- 3. Cevap veren sözcük zarftır.
- 4. Sorduğun soru zarfın türünü gösterir.

3 Sıfat mı, Zarf mı?

- İsmi niteliyorsa sıfattır: güzel resim.
- Fiili etkiliyorsa zarftır: güzel çizdi.
- Türü sözcük değil, cümledeki görev belirler.

4 Dikkat Edilecekler

- İçeri girdi: zarf. İçeriye girdi: isim.
- Çok güldü: zarf. Çok kitap: sıfat.
- Film nasıl bitti: zarf. Nasıl bir film: sıfat.
- Soruyu isme değil, fiile sor.

Zarf Türleri Tablosu

Zarf türü	Sorduğu soru	Örnek cümle
Zaman	Ne zaman?	Yarın pikniğe gideceğiz.
Yer-yön	Nereye?	Asansör yukarı çıktı.
Durum	Nasıl?	Kardeşim rahat uyudu.
Azlık-çokluk	Ne kadar?	Maçta çok koştuk.
Soru	Soruyu kendisi sorar	Neden gülüyorsun?

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Zarflar: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 ZAMAN ZARFINI BULMA

"Annem dün pazardan erken döndü." cümlesindeki zarfları bul.

- 1 Fiil: döndü.
- 2 Ne zaman döndü? Dün, erken.
- 3 "Pazardan" hâl eki almış bir isimdir, zarf değildir.

Cevap: "Dün" ve "erken" zaman zarfıdır.

ÖRNEK 2 DURUM ZARFINI BULMA

"Kedi sessiz yürüdü." cümlesindeki zarfı ve türünü bul.

- 1 Fiil: yürüdü.
- 2 Nasıl yürüdü? Sessiz.
- 3 "Nasıl" sorusu durum bildirir.

Cevap: "Sessiz" durum zarfıdır.

ÖRNEK 3 SIFAT-ZARF AYRIMI

"Temiz bir defter aldım." ve "Kardeşim temiz yazar." cümlelerinde "temiz" hangi türdedir?

- 1 İlk cümlede "defter" ismini niteler.
- 2 İkinci cümlede "yazar" fiilini etkiler.

Cevap: İlkinde sıfat, ikincisinde zarftır.

ÖRNEK 4 YER-YÖN ZARFI MI, İSİM Mİ?

"Zil çalınca dışarı çıktık." ve "Dışarıda bekledik." cümlelerini karşılaştır.

- 1 "Dışarı" ek almadan çıkma işinin yönünü bildirir.
- 2 "Dışarıda" hâl eki almıştır.

Cevap: İlkinde yer-yön zarfı, ikincisinde isimdir.

ÖRNEK 5 DÖRT ŞIKLI SORU

Hangisinde durum zarfı vardır? A) Yarın gireceğim. B) Yavaş yavaş anlattı. C) Çok yoruludum. D) Ne zaman döneceksin?

- 1 A zaman, C miktar, D soru bildirir.
- 2 B'de "yavaş yavaş" anlatmanın nasıl yapıldığını bildirir.

Cevap: Doğru cevap B.

MİNİ TEST

Zarflar: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad:

Tarih:

Doğru / Yanlış:

1. "Kuşlar sabahleyin öttü." cümlesindeki zarfın türü nedir?

- A) Durum zarfı B) Zaman zarfı
C) Yer-yön zarfı D) Soru zarfı

3. "Bebek mışıl mışıl uyudu." cümlesindeki zarfın türü nedir?

- A) Durum zarfı B) Zaman zarfı
C) Azlık-çokluk zarfı D) Soru zarfı

5. Aşağıdakilerin hangisinde soru zarfı vardır?

- A) Hangi yolu seçtin? B) Kaç gün kaldın?
C) Nasıl bir oyun bu? D) Niçin geç kaldın?

7. Aşağıdakilerin hangisinde "güzel" sözcüğü sıfattır?

- A) Güzel konuştu. B) Şarkıyı güzel söyledi.
C) Güzel bir şarkı dinledik. D) Yazıyı güzel yazdı.

9. "Otobüs ___ kalktı." Boşluğa zaman zarfı geleceksen hangisi yazılır?

- A) şimdi B) ileri
C) yavaş D) çok

2. Aşağıdakilerin hangisinde yer-yön zarfı vardır?

- A) Aşağıya indi. B) Aşağıda bekledi.
C) Aşağıdan seslendi. D) Aşağı indi.

4. Aşağıdakilerin hangisinde azlık-çokluk zarfı vardır?

- A) Yarın gideceğiz. B) Geri döndü.
C) Biraz bekledik. D) Sessiz oturdu.

6. Aşağıdakilerin hangisinde "hızlı" sözcüğü zarftır?

- A) Araba hızlı gitti. B) Hızlı araba geçti.
C) Hızlı bir koşucu gördüm. D) Hızlı tren kalktı.

8. "Çok soğuk su içtim." cümlesinde "çok" sözcüğü neyi etkiler?

- A) "su" ismini B) "soğuk" sıfatını
C) "içtim" fiilini D) Cümleinin öznesini

10. "Kalabalık ___ yürüdü." Boşluğa yer-yön zarfı geleceksen hangisi yazılır?

- A) dün B) hızlı
C) ileri D) az

Cevap anahtarı

1. B · "Ne zaman öttü?" sorusuna "sabahleyin" cevap verir.
3. A · "Nasıl uyudu?" sorusuna "mışıl mışıl" cevap verir.
5. D · "Niçin" fiile yönelir; diğer soru sözcükleri bir ismi sorar.
7. C · C'de "güzel", "şarkı" ismini niteler.
9. A · "Ne zaman kalktı?" sorusuna "şimdi" cevap verir.

2. D · "Aşağı" ek almadan yön bildirir; diğerleri hâl eki almıştır.
4. C · "Ne kadar bekledik?" sorusuna "biraz" cevap verir.
6. A · "Hızlı" yalnız A'da fiili etkiler; diğerlerinde ismi niteler.
8. B · "Çok", suyun ne kadar soğuk olduğunu bildirir.
10. C · "İleri" ek almadan yürüme işinin yönünü bildirir.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/7-sinif-turkce-zarflar-konu-anlatimi